

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

**СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
БІЗНЕСУ, ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ТА ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ**

Збірник доповідей
V Міжнародної науково-практичної конференції

(16 травня 2025 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків – 2025

УДК 33+657(063)

С 91

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 760 від 09 грудня 2024 р.)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 14 від 26 травня 2025 р.)*

Редакційна колегія:

д-р. екон. наук, проф. Б. В. Самородов (головний редактор);
к.філос.н., доц. А.А. Чхеайло;
д-р. екон. наук, проф. Г. М. Азаренкова;
д-р. екон. наук, проф. А. П. Грінько;
к-т. екон. наук, доц. Н. Л. Морозова;
к-т. екон. наук, доц. Р. О. Піскунов;
к-т. пед. наук, доц. Н. І. Стяглик.

Адреса редколегії:
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4

С 91 Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2025 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс]. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класа ; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10. – 680 с.
ISBN 978-966-285-797-9

У збірнику представлені доповіді учасників V Міжнародної науково-практичної конференції на загальну тему «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем».

Для науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права застережено. Посилання на матеріали обов'язкові.

УДК 33+657(063)

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/23198>

ISBN 978-966-285-797-9

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2025

*Козуб В.О.,
к.е.н, доцент
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця;
Сірівля Є.О.,
здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня IV курсу
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця*

ОЦІНКА ІНДИКАТОРІВ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах господарювання Україна є невід'ємною частиною світового економічного простору, що характеризується високим рівнем інтернаціоналізації економічних зв'язків. Безпека економічного розвитку є ключовим елементом державної політики. У розвинених країнах поступово змінюються економічний, фінансовий, інформаційний, гуманітарний та екологічний виміри безпеки як окремих громадян, так і держави. Особливо це стосується країн, які переживають системну трансформацію. Конфігурація взаємозалежності між країнами потребує дослідження компліментарності між викликами глобалізації та забезпеченням міжнародного безпекового середовища у контексті досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які є основним індикатором збалансованого та безпекового розвитку країн світу. В умовах трансформації концепції глобального сталого розвитку відбувається формування нового вектору оцінки індикаторів міжнародної економічної безпеки.

Так, досить продуману методику розуміння сутності та оцінки економічної безпеки, яке має реалізуватися у системі показників – індикаторів економічної безпеки (економічних, соціальних, фінансових) викладено у «Методиці розрахунку рівня економічної безпеки України», затвердженій наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі від 29.10.2013 № 1277 [1]. Розробники методики під індикаторами економічної безпеки розуміють реальні статистичні показники розвитку економіки країни, які найбільш повно характеризують явища і тенденції в економічній сфері. Наказом було введено в науковий обіг та обіг державних організацій інтегральний індекс економічної безпеки, який складається з 9 середньозважених субіндексів (складових економічної безпеки): 1) виробнича безпека; 2) демографічна безпека; 3) енергетична безпека; 4) зовнішньоекономічна безпека; 5) інвестиційно-інноваційна безпека; 6) макроекономічна безпека; 7) продовольча безпека; 8) соціальна безпека; 9) фінансова безпека.

Згідно з Методикою [1], індикатори фінансової безпеки країни включають шість груп показників, а саме: 1) банківська безпека; 2) безпека небанківського фінансового ринку; 3) боргова безпека; 4) бюджетна безпека; 5)

валютна безпека; 6) грошово-кредитна безпека. Нормативні значення зазначених показників наведено на рис.1.

Рис. 1. Нормативні значення індикаторів фінансової безпеки держави [2; 3].

Значення основних показників для обрахунку індикаторів фінансової безпеки України у 2022-2024 роках наведено у табл.1.

Таблиця 1

Значення основних показників для обрахунку індикаторів фінансової безпеки України у 2020-2024 рр. [3; 5; 6].

Показники	Роки		
	2022	2023	2024
Державний + гарантований борг, млн грн	4 071 683,1	5 519 483,9	6 980 934,0
Внутрішній державний борг, млн грн	1 460 737,5	1,587,697.58	1,617,796.34
ВВП, млн грн	5 191 028	6 537 825	
Рівень інфляції, %	126,6	105,1	112,0
Облігації внутрішньої державної позики (ОВДП), млн грн	1459276,76	401 785,1	1 081 461,5
Міжнародні резерви, млн дол США	28 494,46	40 514,43	43 795,35
Іноземний банківський капітал, млн грн	820 523	923012	991232
Загальний банківський капітал, млн грн	2 243 915	2 942806	2918498
Рівень сумнівної заборгованості у кредитному портфелі, %	38,1	38,2	37,4
Обсяг кредитування банками реального сектору економіки, %	21	24	25,3

Проте, через відсутність прогнозованого терміну завершення війни, розв'язаної рф, не можливо сформуванати вичерпний перелік викликів і загроз економічної безпеки України. Окрім цього, специфічними потенційними ризиками, які можуть впливати на довгострокову економічну безпеку України є: посилення конкуренції за корисні копалини та необхідність врахування цього контексту для посилення стійкості й функціонування вітчизняних галузей видобування та обробки, а також ланцюгів постачання критично важливих товарів та ресурсів; екстремальні погодні явища, які загострюють проблеми продовольчої безпеки, водопостачання та логістики; значна залежність України від обсягів та періодичності надходження міжнародної допомоги, що ускладнює можливості для реалізації стратегічних пріоритетів держави; ризики, пов'язані із нестачею контролю технологій зі штучним інтелектом, що важливо для захисту економічної безпеки у сфері цифровізації [4, с. 94].

Вважаємо, що досягнення рівня економічної безпеки України можливо за рахунок моніторингу ситуації з економічною безпекою та розроблення заходів для запобігання виникнення можливих небезпек. До таких заходів доцільно віднести: підвищення рівня якості життя населення, наближеного до середнього в ЄС з метою скорочення розриву між ними; створення бізнес-середовища, сприятливого для розвитку науково-дослідної та інноваційної діяльності; підвищення якості управління економікою на всіх рівнях; забезпечення відтворювального потенціалу країни та вирішення проблеми масового відтоку креативної молоді та інтелектуалів; просування на національному рівні політики ресурсозбереження, яка сприятиме консолідації енергетичної безпеки; активне залучення держави та приватного сектору до формування сприятливого бізнес-середовища для внутрішніх та іноземних капітальних інвестицій, які спрямовані на відновлення та подальший сталий розвиток України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовтня 2013 року № 1277. Офіційний веб-портал Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: http://cct.com.ua/2013/29.10.2013_1277.htm
2. Трекер економіки України під час війни. Центр економічної стратегії. URL: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/>
3. Шалигіна І. В. Кредитний портфель українських банків під час війни: ефективне формування та мінімізація ризиків. *Сталий розвиток економіки*. 2024. №2 (49). С. 186-194. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-29>
4. Потапюк Л. М., Потапюк І. П. Інформаційна безпека як складова економічної безпеки підприємства. 2018. С. 94-96. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/214871049.pdf>

5. Звіт НБУ про фінансову стабільність. Грудень 2023. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2023-H2.pdf?v=6#page=25
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua

Зозуля О. В. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ БІЗНЕСУ	78
Камінна О.В., Бурбела А.Л. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ	81
Козуб В.О., Сірівля Є.О. ОЦІНКА ІНДИКАТОРІВ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	83
Коломієць Ю. ПРОЦЕСОР-ПОТОКОВИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ БАНКУ :КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ	87
Конєва І.І., Зубченко А.Ю. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ	91
Кравчук І. МОДИФІКАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ БАНКІВ У ПОЛЬЩІ	95
Кужелев М.О. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	98
Кулішова В.В. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ У СТАБІЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	101
Микитась А.В., Дегтярьов С.О. ЦИФРОВІ ВИКЛИКИ ТА БЕЗПЕКОВІ ПРІОРИТЕТИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ В ДОБУ ІНДУСТРІЇ 4.0	104
Микитась А.В., Рибальченко С.В. ФІНАНСОВО-БЕЗПЕКОВІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	108
Мікулов С.В. ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ НА РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ: ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ	112
Морозова Н.Л., Годлевський М.О. БРЕНД НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ	115
Нечипоренко А.В. ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ: ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ	119

Електронне наукове видання
комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимах

**СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
БІЗНЕСУ, ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ТА ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ**

Збірник доповідей
V Міжнародної науково-практичної конференції

(16 травня 2025 року, м. Харків, Україна)

Матеріали подаються в авторській редакції

Формат 60×84/8. Гарнітура Таймс.
Обл.-вид. арк 54,09. Умовн. друк. арк. 43,27

Системні вимоги:
Процесор Pentium-класа; ОС Windows 7/10;
дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10.
Об'єм даних 5,8 Мб. Замовлення № 459/25.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, 61022, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК No 3367 від 13.01.2009 р.